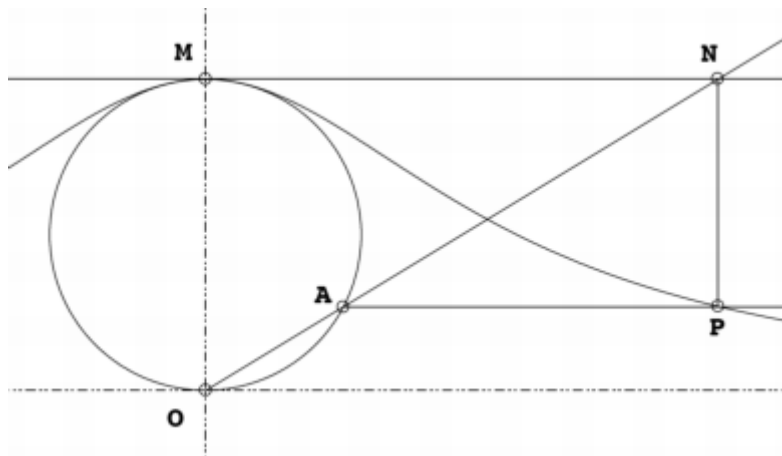

L'AKELARRE D'AGNESI

El problema parteix de la "Bruixa d'Agensi":

En el cas que $O = (0,0)$ i $M = (0,2a)$, el punt P defineix una corba $y = \frac{8a^3}{x^2 + 4a^2}$.

En el cas $a = \frac{1}{2}$, obtenim la corba $y = \frac{1}{x^2 + 1}$ (que és un cas particular del problema 3 de les PAU 2017 – SÈRIE 1).

Anem a generalitzar el problema!

Considerem la família de còniques que passen pel punt $O = (0,0)$ i $M = (0,2a)$ i són simètriques respecte a l'eix OY. Aquestes còniques són de la forma:

$$\frac{x^2}{c} + \frac{(y-a)^2}{a^2} = 1$$

Amb c i a nombres reals no nuls.¹

Sigui r, la recta horitzontal que passa pel punt M. Els punts de la recta r són de la forma $N = (k, 2a)$.

Definim la recta s, com la recta que passa pel punt $O = (0,0)$ i el punt $N = (k, 2a)$

¹ Els punts $O = (0,0)$ i $M = (0,2a)$ pertanyen a la família de còniques definides.

$$s \equiv \frac{x}{k} = \frac{y}{2a} \Rightarrow 2ax = ky \Rightarrow x = \frac{k}{2a} y$$

Ara, cerquem el punt A com a intersecció de la recta s amb la cònica definida inicialment:

$$\frac{\left(\frac{k}{2a} y\right)^2}{c} + \frac{(y-a)^2}{a^2} = 1 \Rightarrow$$

$$\frac{a^2 \left(\frac{k}{2a} y\right)^2}{a^2 c} + \frac{c(y-a)^2}{a^2 c} = \frac{a^2 c}{a^2 c} \Rightarrow$$

$$a^2 \left(\frac{k}{2a} y\right)^2 + c(y-a)^2 = a^2 c \Rightarrow$$

$$a^2 \frac{k^2}{4a^2} y^2 + c(y^2 - 2ay + a^2) = a^2 c \Rightarrow$$

$$\frac{k^2}{4} y^2 + cy^2 - 2acy + a^2 c = a^2 c \Rightarrow$$

$$\frac{k^2}{4} y^2 + cy^2 - 2acy = 0 \Rightarrow$$

$$y \cdot \left(\frac{k^2}{4} y + cy - 2ac \right) = 0 \Rightarrow (\text{cas } y = 0, \text{ ens dóna el punt O})$$

$$\frac{k^2}{4} y + cy - 2ac = 0 \Rightarrow$$

$$\left(\frac{k^2}{4} + c \right) \cdot y = 2ac \Rightarrow y = \frac{2ac}{\frac{k^2}{4} + c} \Rightarrow y = \frac{8ac}{k^2 + 4c}$$

Per tant, ens defineixen funcions de la forma $f(x) = \frac{8ac}{x^2 + 4c}$

Estudi de casos particulars:

- Cas $c = a^2$ (una circumferència).

$$f(x) = \frac{8a^3}{x^2 + 4a^2} \rightarrow \text{La bruixa d'Agnesi}$$

- Cas $c > 0$ i $c \neq a^2$ (una el·lipse de semieixos \sqrt{c} i $|a|$ i centre de l'el·lipse $(0, a)$).

$$f(x) = \frac{8ac}{x^2 + 4c}$$

Donat que $c > 0$, la funció no té asímptotes verticals i té un màxim relatiu en el punt M.

- Cas $c < 0$ (un hipèrbola semieix imaginari $\sqrt{-c}$ i semieix real $|a|$ i centre de la hipèrbola $(0, a)$).

$$f(x) = \frac{8ac}{x^2 + 4c}$$

Donat que $c < 0$, la funció té asímptotes verticals en $x = \pm\sqrt{-2c}$ i té un màxim relatiu en el punt M.

Exemple.-

Trobeu la cònica que defineix la funció $f(x) = \frac{-3}{x^2 + 9}$

N'hi ha prou en igualar numerador i denominador de la funció amb l'expressió general abans trobada:

$$\frac{-3}{x^2 + 9} = \frac{8ac}{x^2 + 4c}$$

Observem que $c = \frac{9}{4}$.

$$\text{Aleshores, } -3 = 8 \cdot a \cdot \frac{9}{4} \Rightarrow -3 = 18 \cdot a \Rightarrow a = \frac{-1}{6}.$$

Si anem al següent enllaç podrem comprovar el resultat obtingut:

<https://www.geogebra.org/m/CzgwA4P9>